

FAQ OPLEIDING VERENIGINGSSCHEIDSRECHTER & EXAMEN-BS2

Doel van dit document

Deze FAQ geeft antwoord op vragen over de veranderingen in de scheidsrechtersopleiding op verenigingsniveau en het BS2-examen. De NBB begrijpt dat deze veranderingen impact hebben op verenigingen en wil via (o.a.) dit document ondersteuning bieden. Uitleg over gebruikte termen staan in de Verklarende woordenlijst op de laatste pagina van dit document.

Wat is er veranderd?

- Vanaf **1 september 2024** zijn de oude BS2-opdrachten en PVB-formulieren **niet meer geldig**. De vroegere BS2-opleiding bestaat niet meer.
 - Vanaf **15 juli 2024** zijn **alle examendocumenten** van de BS2 vervangen door nieuwe versies volgens de **KSS 2024**-richtlijnen.
-

Waarom deze wijziging?

- Alle sportopleidingen in Nederland moeten voldoen aan de **Kwalificatie Structuur Sport (KSS)**, onder toezicht van **NOC*NSF**.
 - In 2022 werd de NBB weliswaar positief geaudit, maar met de opmerking dat de procedure van de toenmalige BS2-opleiding niet KSS-conform is.
 - De vroegere BS2 examinering werkte met verenigingsbeoordelaars. Ondanks dat wij het volste vertrouwen in deze mensen hebben, zonder aanwijzing van een officiële examinerator is dit **niet auditproof**.
-

Wat verandert er concreet?

1. **Nieuwe documenten:** Het oude PVB-formulier wordt vervangen door een nieuw toetsplan, beoordelingskader en opdrachteset
2. **Examinering via NBB:** De eindbeoordeling wordt gedaan door een examinerator die is aangewezen door de **Toetsingscommissie (TC)**.
3. **Digitale leeromgeving:** Kandidaten uploaden hun examenopdrachten digitaal.
4. **Verandering examinering:** Er is geen PVB-examen meer in persoon. Het behalen van een BS2-diploma gaat middels het vullen van een portfolio. Binnen een portfolio worden er opdrachten uitgevoerd tijdens een of meer wedstrijden. Ook de feedback van de praktijkbegeleider van de vereniging is een belangrijk criterium.
5. **Rol van verenigingsopleider/begeleider verandert:** Verenigingen begeleiden en coachen kandidaten, maar doen niet langer de formele examen beoordeling.
6. **Kosten:** Het BS2-examen is voor het 2025/2026 seizoen kostenvrij.

Het examen is aan te vragen via [NBB - Mijn NBB](#)

Toetsingsplan, Beoordelingskader en de opdrachten set is te vinden via [Basketball.nl - Downloads voor arbitrage](https://www.basketball.nl/downloads-voor-arbitrage) (vanaf half juli 2025)

Verdwijnt de opleiding voor verenigingsscheidsrechters helemaal?

Nee, verenigingen kunnen nog steeds **eigen cursussen organiseren**. Deze kunnen eindigen met een **verenigingscertificaat (*)**. Deze kan de vereniging zelf registreren in **club.basketball.nl**. Echter is dit niet een officieel NBB-diploma.

Naast een cursus van de vereniging zijn er nog twee manieren om een verenigingsscheidsrechter op te leiden. De JBS (jeugd basketball scheidsrechter) opleiding van de NBB (meer hierover later) en opleidingen georganiseerd door externe partijen. Bij de NBB hebben wij geen overzicht met externe partijen die dit organiseren.

Wil je een officieel BS2-Diploma, dan zul je examen (portfolio) moeten doen via de NBB.

Inspiratie voor lesmateriaal: [Basketball.nl - Downloads voor arbitrage](https://www.basketball.nl/downloads-voor-arbitrage)

(*) Let op: Vermeld **niet** 'Niveau 2' op dit certificaat; er is nl. niet volgens KSS geëxamineerd.

Mag een verenigingsscheidsrechter dan nog wel fluiten zonder BS2-diploma?

Ja. In de 5e t/m 3e divisie (jeugd).

Verenigingen mogen zelf beginnende scheidsrechters inzetten. Voorheen kregen verenigingen een boete wanneer zij een scheidsrechter zonder diploma een wedstrijd lieten fluiten. Dit geldt niet meer in de 5e t/m 3e divisie jeugd en 5e divisie senioren. In de bijlage van dit document staat een afbeelding waarin de eisen voor scheidsrechters per competitie overzichtelijk zijn weergegeven. Zie ook het [Handboek Arbitrage](#) voor verdere details.

EISEN SCHEIDSRECHTERS PER COMPETITIE

Niveau	Senioren		U21/22		U20		U18/19		U16		U14		U12	Landelijke competities
	Mannen	Vrouwen	MU22	VU21			MU19	VU18	MU16	VU16	MU14	VU14		
Eredivisie	NBB	NBB	NBB	NBB	-	-	NBB	NBB	NBB	NBB	NBB	2x BS3	BS3+BS2	
Promotiedivisie	NBB	NBB	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1 ^e divisie	NBB	NBB	PILOT	PILOT	-	-	NBB	2x BS3	2x BS3	2x BS3	BS3+BS2	BS3+BS2	-	
	Mannen	Vrouwen	MU22	VU22	MU20	VU20	MU18	VU18	MU16	VU16	MU14	VU14		Regionale competities (geografisch ingedeeld)
2 ^e divisie	NBB	2x BS3	2x BS2		2x BS2		2x BS2		2x BS2		2x BS2		-	
3 ^e divisie	BS3+BS2		-		-		-		-		-		-	
4 ^e divisie	2x BS2		-		-		-		-		-		-	
5 ^e divisie	-		-		-		-		-		-		-	

Hoe behaal je dan een BS2-diploma?

- Scheidsrechters die in de 2e divisie willen fluiten of hogerop willen, moeten examen doen volgens de nieuwe richtlijnen van de NBB. Examen aanvragen gaat via: [NBB - Mijn NBB](#)
 - De praktijktoets zal via video en digitaal portfolio verlopen. Niet elke vereniging heeft immers een 2e divisieteam.
 - Examenopdrachten zijn te vinden in de nieuwe "**Mijn Omgeving**". De koppeling met de digitale leeromgeving is gereed. Zodra de resultaten ook goed kunnen worden opgeslagen in het nieuwe CRM systeem "mijn basketball" zal het examen opgezet worden.
-

Waarom is er een minimumleeftijd van 14 jaar voor een BS2 Examen?

We proberen jonge scheidsrechters te behoeden voor een situatie waarbij ze te vroeg, te zware wedstrijden krijgen en zich daarbij niet comfortabel voelen. Dit kan jonge enthousiaste scheidsrechters ontmoedigen om te blijven fluiten. We willen verenigingen dan ook op het hart drukken om een weloverwogen keuze te maken over welke wedstrijden jonge scheidsrechters te laten fluiten. Het aanstellen van een begeleider/coach wordt aangeraden.

Zijn er genoeg mensen om de BS2-examens af te nemen? Wij hebben veel mensen per seizoen die we opleiden. Als er niet genoeg examinatoren zijn kunnen wij niet door.

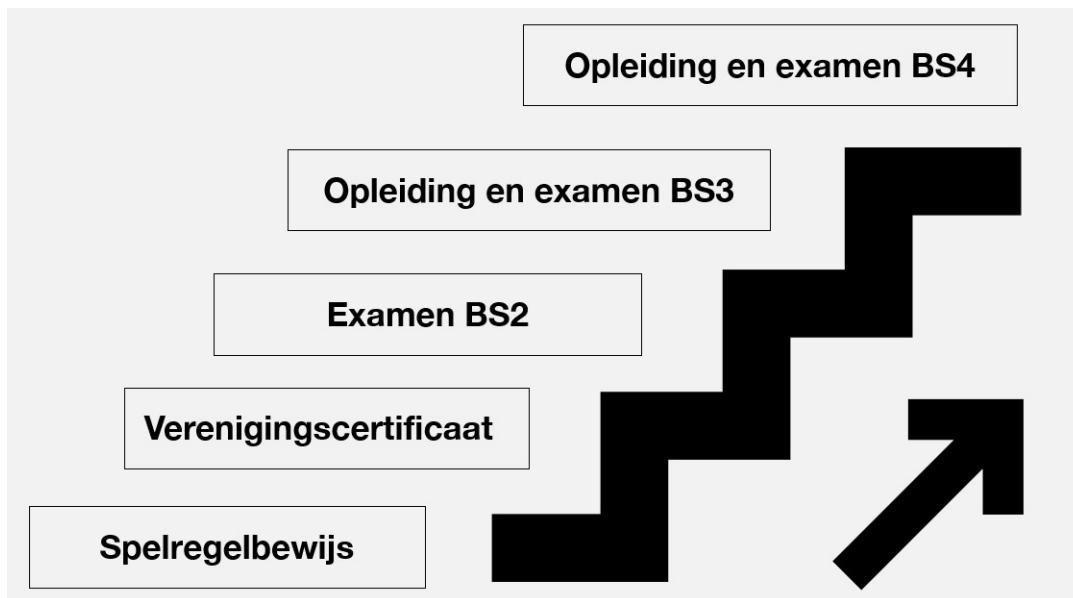
Er zijn voldoende examinatoren en wanneer er meer nodig zijn worden deze aangesteld.

Levert dit geen tekort aan scheidsrechters op?

Nee, zonder BS2-diploma kunnen scheidsrechters alsnog wedstrijden fluiten in de 5e t/m 3e divisie jeugd en 5e divisie senioren. Wanneer iemand door wil groeien kan men zich gaan focussen op het BS2-examen. Ook ligt de nadruk nu meer op **kwalitatieve begeleiding** dan alleen op het verkrijgen van een diploma.

Wat is de JBS (jeugd basketbal scheidsrechter) opleiding dan?

- Deze opleiding is ontwikkeld door de NBB om verenigingen te ondersteunen die zelf geen opleiding willen of kunnen geven en om jonge scheidsrechters goed voor te bereiden. Met name voor het fluiten van de jeugd doelgroepen.
- Onderdeel van het **Sportakkoord**, dus mogelijk financieel ondersteund.
- Legt nadruk op pedagogische vaardigheden en het begeleiden van jonge kinderen.

Verklarende woordenlijst en afkortingen

BEGRIIP EN AFKORTING	OMSCHRIJVING
Diploma	Het diploma dat een official heeft behaald door het succesvol afronden van een onder auspiciën van de Nederlands Basketball Bond (NBB) getoetste opleiding.
Kwalificatie Structuur Sport (KSS)	Een samenhangend geheel van kwalificatieprofielen voor trainer-coaches, instructeurs, officials en opleiders. De kwalificatiestructuur geeft op vijf verschillende niveaus aan welke competenties deelnemers na afloop van hun opleiding bezitten.
PvB	Proeve van bekwaamheid. Het examen om een diploma te kunnen halen.
Scheidsrechter coördinator Vereniging (SCV)	Een contactpersoon tussen de vereniging, de NBB en de scheidsrechters en tevens verantwoordelijk voor het opleiden van de verenigingsscheidsrechters alsmede het werven en behouden van de scheidsrechters die voor de vereniging fluiten.
Sportakkoord	Het Sportakkoord is een landelijke overeenkomst tussen de sport, gemeenten en de rijksoverheid, met als doel de kracht van sport in Nederland te benutten en sport voor iedereen toegankelijk te maken. Dit wordt gerealiseerd door middel van lokale sportakkoorden, waarbij partijen in een gemeente afspraken maken over hoe zij hun sportambities kunnen bereiken.
Toetsingscommissie (TC)	Commissie die verantwoordelijk is voor het goedkeuren van examenplannen en examenprotocollen, alsmede toeziet op een deugdelijke toepassing in de praktijk. Meer informatie over de toetsingscommissie: Basketball.nl - Bestuurscommissie
Verenigingsniveau	Wedstrijden waarbij de scheidsrechters worden aangesteld door de vereniging.